

Književnost in umetnost.

Steirische Schul- und Lehrer-Zeitung je po 8½ letnem obstanku prenehala izhajati. Bila je vrla in neustrašena zagovornica interesov štajerskega učiteljstva.

Popotnik, Letnik XXVII. Štev. 6. — Dragotin Pribil nadaljuje v tej številki svojo interesantno študijo o „Obiteljskih večerih,“ in sicer govori v tem nadaljevanju o razvoju ideje obiteljskih večerov ter o njih bistvu, pomenu in koristi. — Matija Heric prijavlja konec znamenite svoje razprave „O bistvu, pomenu in važnosti Vernovega določnega glagola.“ — Strokovnjaško so označene misli tovariša Jos. Bezlaja „Kako je elementarno učiti stereometrijo.“ — Dr. K. Ozvald nadaljuje s svojim metodiškim spisom „Poezija v slovenski uri,“ in sicer obravnava Levstikovo pesem „Umetelnik.“ — Vsega uvaževanja je vredna temeljita in v resnici stvarna kritika „Realne knjižnice,“ ki jo je letos izdala Slovenska Šolska Matica in ki sta jo spisala F. Apih in dr. M. Potočnik. S to oceno se tudi mi popolnoma strinjamo. Takisto objektivno sodi tovariš K. Humek o knjigi „Der moderne Zeichenunterricht,“ ki jo je spisal Adalbert Micholitsch. — V razpredelku „Šolstvo v tujini“ govori Drag. Pribil o osnovnem šolstvu na Grškem. — „Razgled“ („Listek“ — „Pedagoški paberki“ — „Kronika“) prijavlja na 7 straneh vse polno zanimivih in aktualnih drobtin, ki nam odpirajo pogled na svetovno šolsko polje. — Takemu listu gre vse priznanje!

Učne slike iz nazornega nauka za I. in II. razred.

Uredil Anton Maier. Drugi, popravljeni in pomnoženi natisk. V Ljubljani, 1906. Založil L. Schwentner. Cena 2 K 50 h, po pošti 2 K 70 h. — Predgovor pripoveduje, kako je nastala ta knjiga. Pri posameznih učnih slikah pa pogašamo imena tistih, ki so jih napravili. To ni prav, ker mora veljati vsakemu svoje. Prva izdaja iz l. 1903 je tako hitro pošla, da je bilo treba prirediti 2. izdajo. To je za knjigo najlepše priporočilo in za učiteljstvo, ki jo je spisalo, najlepša pohvala. Na podlagi pridobljenih izkušenj se je učivo v 2. natisku v raznih ozirih predručilo, zlasti glede pripovedovalnega nazornega nauka in risb. Dodanih je tudi več praktičnih migljajev in 4 učne slike iz branja. Knjiga obsega le najvažnejšo tvarino. Namenjena je v prvi vrsti ljubljanskim ljudskim šolam; z istim pridom pa bo služila tudi izvenljubljskemu učiteljstvu. Treba bo le tuintam kaj preurediti z ozirom na razmere dotične šole.

Šopek šolskih pesmi. S posebnim ozirom na narodne in v narodnem duhu zložene napeve. Izdaja v štirih delih. Prvi del. Na podlagi Koprivnik-Majenove „Začetnice“, Bazingar-Zumrovega „Abecednika“ in „Prvega berila“ istih dveh sestaviteljev. Drugi del. Na podlagi II. dela Schreiner-Hubadove „Čitanke“ in Josin-Ganglovega „Drugega berila“. Priredil in na svetlo dal Anton Kosi. 1906. Založil izdajatelj (A. Kosi v Središču na Štajerskem). Cena? — Prejeli smo I. in II. del te pesemske zbirke. Obljubljena nam je strokovnjaška ocena.

Vestnik.

Svojim naročnikom! Minilo je I. polletje, in cenjene naročnike prijazno vabimo, da obnove naročnino. Prosimo jih pa tudi, da nam pridobijo čimveč novih naročnikov. Čim večje bo njihovo število, tem lepši bo razvoj našega lista.

Učiteljski dobrotniki. „Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani“ so darovali: Svetoivansko učiteljstvo, zbrano ob priliki slovesa svojega umirovljenega voditelja, g. Pelicono, dne 7. julija t. l. zložilo 9 K; g. Anton Brezovnik, nadučitelj v p. v Vojniku pri Celju, 5 K. Živili učiteljski dobrotniki in nasledniki! Bog plati!

Letnino za učit. konvikt so plačali: tov. Lunaček Aleksander, nadučitelj; tov. Matija Brezovar, učitelj; tov. Harbich Ana, učiteljica in tov. Simončič Ivana, učiteljica v Št. Rupertu; tov. Josip Kobal, nadučitelj in g. Ivan Lovšin, župnik in katehet na Premu; tov. Rajko Justin, nadučitelj in tov. Marija Justin, učiteljica v Vremah; tov. Marija Curk, učiteljica na Razdrtem; tov. Janko Zupančič, nadučitelj v

Ratečah na Gorenjskem; tov. Ivan Kvac, nadučitelj in tov. B. dana Žiček, učiteljica pri Sv. Martinu v Rožni dolini pri Celju; tov. Fran P. Zidar, nadučitelj v Šmarjah pri Jelšah (3 K); tov. Fran Leban, š. voditelj v Trnovem pri Gorici; tov. Fran Waišel, nadučitelj in tov. Štefanka Kljun, učiteljica v Hrušici v Istri. Živili! Bog plati!

Poročil se je tovariš Franc Ciuha, učitelj v Mavčičah pri Kranju, z gdč. Pavlo Šuštersičevo, poštarico v Smedniku. Čestitamo!

Tridesetletnico nadzornikovanja obhaja letos gospod okrajni šolski nadzornik Ivan Tuma v Postojni.

Umrla je v Leitersbergu pri Mariboru gdč. Margareta Majerič, učiteljica pri Sv. Lovrencu v Slov. gori. Mlado, komaj 25 letno življenje je uničila sušica. Bila je pokojnica do zadnjega ena tistih redkih tovarišic, ki stoje vedno v vrsti z naprednimi učitelji. Bodi ji bog spomin!

Razpisano je v stalno, oziroma v začasno popolnitev drugo učno mesto na Vrhpolju pri Vipavi. Ker je vas Vrhpolje jako prijazen kraj in le četrte ure oddaljen od trga Vipave, se je nadejati obilo učitelje prosilk. Učiteljica ima prosto lepo stanovanje, obstoječe iz dveh sob, v novo zgrajenem šolskem poslopju, ki je najlepša dvorazrednica na Kranjskem. Prošnje je vlagati do 3. avgusta pri okr. šolskem svetu v Postojni.

Učiteljska služba je razpisana do 20. julija na trirazrednici v Žetalah pri Rogatecu. Šola se nahaja v II. plač. razredu in je tudi drugače v ugodnih razmerah.

V okraju ljubljanske okolice se je začelo živahno gibanje za razširjanje že obstoječih in ustanovitev novih šol. Samo ob sebi je umevno, da je naše „dobro ljudstvo“ temu izvečine protivno, nahujskano od gotovih strani, ki imajo rajši še dalje obilico analfabetov kot vsaj nekoliko izobražencev. Na Škofljici je bil n. pr. 28. junija komisijski ogled in obravnava, a v „Domoljubu“ in „Slovenec“ se očita zaslužnemu g. Ogorelcu marsikaj, kar pač ni v čast dopisunu. Le šol ne v ljubljansko okolico, da bo vedno najbolj nazadnjaška! Upamo, da se ne bodo šolske oblasti ozirale na prazne ugovore nerazsodnega nahujskanega ljudstva, ampak da bodo zadostile zakonu z dne 29. septembra 1905. Šol nam je treba!

Okrajna učiteljska skupščina za okraj ljubljanske okolice bo dne 16. julija t. l. v Šiški. Poleg običajnih točk je na dnevnem redu: „Kuhinjska sol“, praktična obravnava z učenci III. razreda (gdč. Andoljšek); „Spisje v ljudski šoli“ poročata tovariša Marn in Štrekelj; „Novi šolski in učni red“, poročata tovariš Franc Ks. Trošt; „Šolski izlet z ozirom na učni pomen“, skupna naloga za vse člane, poročevalec se določi pri zborovanju. — Volitev dveh zastopnikov v c. kr. okrajni šolski svet za dobo 1907—1912.

Okrajna učiteljska skupščina za postojnski šolski okraj se je vršila dne 2. t. m. na Razdrtem. Najvažnejše točke dnevnega reda so bile poleg obširnega nadzornikovega poročila: 1. Podrobni učni načrt za ponavljalne šole postojnskega okraja, ki ga je sestavil nadučitelj R. Horvat ter je bil z malimi izpremembami tudi sprejet, 2. Brzjavna vremenska prognoza in sodelovanje šole pri tej koristni npravi, poročal učitelj A. Gorjup, ki je svojo nalogo izgotovil v splošno zadovoljnost; in 3. Kako naj deluje šola v varstvo koristnih živali in proti trpinčenju živali, zlasti domačih. Za ta splošni referat je določil nadzornik nadučitelja A. Skalo iz Vipave, ki je tudi prav temeljito rešil označeno zadačo. Na predlog g. nadzornika se obe poročili priobčita v strokovnem listu. Dalje je bil z malimi izpremembami soglasno sprejet nasvet nadučitelja Horvata glede ponavljalne šole, ki je bil že v „U. T.“ priobčen. Isti predlagatelj je še nasvetoval, naj okrajni šolski svet ukaže krajnim šolskim svetom, vstaviti tako velik znesek v proračun, da bi se s tem nabavile vse šolske potrebščine za vse otroke, ter da se naroči za vse šole pedagoški list „Popotnik“. Ta predloga pa se izpremenita v toliko, da naj okrajni šolski svet oboje le priporoča, kar je bilo potem soglasno sprejeto. — Po skupščini sta bila v okrajni šolski svet soglasno izvoljena dosedanja naša vrla zastopnika tovariša Dragotin Česnik, nadučitelj v Knežaku, in Anton Skala, nadučitelj v Vipavi. — Omenjam še, da smo imeli priliko si ogledovati marsikatere lepe risarske izdelke